

ТЕХНИЧКИ ПРАВИЛНИК А09 2024

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Ovim Dodatkom određuju se tehnički uslovi za automobile i vozila koja će nastupati u raspisanim grupama i klasama za OPRS (Šampionat RS, Šampionat BiH...). Vozila pripremljena za takmičenje moraju u svemu odgovarati tehničkim zahtjevima u ovom Dodatku i pripadajućim homologacijskim listovima. Ta usklađenost propisima je obavezujuća od tehničkog prijema na takmičenje, u toku takmičenja, pa do ulaska vozila u zatvoreno parkište na kraju. Bilo kakvo odstupanje od navedenih propisa, bez obzira na uzrok, nema opravdanja i za posljedicu može imati odbijanje prijema na takmičenje, odnosno brisanje iz rezultata, uz pokretanja disciplinskog postupka protiv vozača koji je sa takvim vozilom nastupio.

GRUPA 1 - SERIJSKI AUTOMOBILI

Члан 2.

1. Опште

1.1. То је група возила са саобраћајном дозволом или Техничком-књигом возила за дисциплину аутослалом (TKV). Возила не морају бити homologирана. Возило мора бити регистровано.

2. Кабриоли

2.1. Отворена возила морају имати од произвођача уграђен заштитни лук или заштиту направљену у складу са заhtjevima члана 253. Додатка "J" FIA и потврђен од стране TK SAKSRS-a. Воzačeva глава не смеје бити изнад zamišljene линије између врха вjетроbrана и заштитног лука. Кров на овим возилима мора бити затворен током цијелог такмичења.

3. Разврставање у класе

3.1. Разврставање у класе се спроводи према радној запремини мотора из саобраћајне дозволе.

3.2. Код turbo мотора, запремина цилиндара множи се са коефицијентом 1,7 за бензинске motore, а 1,5 за дизел motore, а возило прелази у класу која одговара тако добијеној ефективној запремини. Возило подлијеже свим заhtjevima, као да је тако повећана запремина, његова стварна запремина.

3.3. У случају wankel мотора, запремина мотора се израчунава у складу са чланом 252.3.2 Додатка "J" FIA.

4. Маса возила

4.1. Возило за вријеме такмичења мора имати (најмање) масу оригиналног возила из саобраћајне дозволе (тачка G) са толеранцијом од -5%. Маса се мјери у затеченом стању и мора бити у propisanim границама током цијелог тока такмичења. Није допуштено скидање/уклањање оригиналне опреме и дијелова возила.

4.2. Тежина оригиналног возила је укупна тежина возила са пуним резервоаром горива и свим течностима без воzaча.

5. Мотор

5.1. Мотор мора бити оригиналан, фабрички уграђен од произвођача.

5.2. Нису дозвољене никакве преpravке на мотору.

5.3. Уложаk филтера ваздуха је серијски и не смеје бити жићани. Код мотора са карбуратором дозвољено је замјенити карбуратор другим, истих карактеристика, али кућиште филтера за ваздух мора остати оригинално.

6. Издувни систем

6.1. Издувни систем мора бити оригиналан. Дозвољна изградња катализатора.

7. Prenos snage

7.1. Mjenjač, lamela, diferencijal moraju biti originalni.

8. Kočioni sistem

- 8.1. Kočioni sistem mora biti originalan.
- 8.2. Kočione pločice su slobodne, ali moraju biti u funkciji.
- 8.3. Kočiona crijeva su slobodna, ali moraju biti u funkciji.

9. Upravljački sistem

- 9.1. Upravljački sistem mora biti originalan.
- 9.2. Volan je proizvoljan.

10. Oslanjanje

- 10.1. Sistem oslanjanja mora biti originalan.
- 10.2. Dozvoljena je zamjena opruga i amortizera serijske proizvodnje uz uslov da princip rada i visina ostanu nepromenjene.

U ovoj grupi najmanja dozvoljena visina je 10cm od tla što znači da ni jedan dio automobila uključujući i izduvni sistem, upravljački sistem, oslanjanje ili karambolke ne smije biti niži od 10 cm što će se proveravati na tehničkom prijemu uz pomoć kloca i prelaženjem preko prepreke od 10 cm.

11. Naplaci i pneumatici

- 11.1. Dozvoljena je upotreba naplataka (felni) prema fabričkoj dokumentaciji proizvođača navedenih u tehničkoj dokumentaciji vozila (koje je proizvođač predvidio za taj tip/varijantu vozila). Vozač je dužan da pokaže tehničku dokumentaciju vozila.
- 11.2. Pneumatici moraju biti homologirani za javni saobraćaj (nositi homologacijski broj uz oznaku DOT, E ili e u krugu). Tokom takmičenja dubina šare na gazećem sloju ne smije biti manja od 2mm (na $\frac{3}{4}$ površine gazećeg sloja).
- 11.3. Nije dozvoljena ugradnja proširivača traga točkova (distancijala).
- 11.4. Pneumatici koji nisu dozvoljeni su:
 - ✓ Protektirane gume - nije dozvoljen ni jedan model,
 - ✓ Hoosier - nije dozvoljen ni jedan model,
 - ✓ Continental - model Conti ForceContact,
 - ✓ Dunlop - modeli Sport Maxx Race, Sport Maxx GT600, Sport Maxx Race 2 i Direzza - svi modeli,
 - ✓ Goodyear - model Eagle F1 Supercar 3R,
 - ✓ Kumho - modeli Ecsta V720 ACR, Ecsta V70A, Ecsta C03, TM02, TW02 i KU36,
 - ✓ Michelin - sa oznakom "CUP" i "Super Sport" u nazivu modela pneumatika,
 - ✓ Pirelli - modeli P Zero Corsa (PZC4), P Zero Corsa System i P Zero Trofeo R,
 - ✓ Yokohama - modeli ADVAN A048, ADVAN A052 i sve gume sa "A" oznakom u nazivu modela,
 - ✓ Bridgestone - modeli RE-71R i svi pneumatici sa "RE" oznakom u nazivu modela,
 - ✓ Falken - model Azenis RT615K+,
 - ✓ Hankook - sve gume sa "Z" oznakom u nazivu modela,
 - ✓ Nankang - modeli NS2R i AR1, AS-1
 - ✓ Toyo - modeli ProxesR888R, Proxes R888 i Proxes R1R,
 - ✓ Federal - modeli 595 RS-R i 595 RS-PRO,
 - ✓ DMACK - DMT modeli
 - ✓ Ni jedna vrsta semi slik-a ili slik-a

12. Резервни точак и опрема

12.1. За вријеме такмичења опрема/алат и резервни точак могу бити у возилу, али морају бити **propisno** причвршћени.

13. Каросерија

- 13.1. Каросерија мора бити оригинална и никаква појачања и преpravke нису дозвољене.
- 13.2. Дозвољено је сервисирање возила и замена dotrajalih или оштећених дијелова.
- 13.3. Дозвољена је уградња додатних копчи poklopca мотора и пртљажника.
- 13.4. Није дозвољено проширивање serijskih blatobrana.
- 13.5. Број retrovizora не смије бити promijenjen.
- 13.6. Вјетробранско стакло мора бити вишеслојно и сигурносно.
- 13.7. Број брисача вјетробранског стакла не смије бити променjen. Брисач задњег стакла није обавезан.

14. Кокпит

14.1. Унутрашњост возила мора остати оригинална. Сва додатна опрема, која нема uticaja на понашање возила, дозвољена је без ограничења. Опрема, vezana за изглед, односно poboljšanje udobnosti (komfora), унутрашњости возила (osvjetljenje, grijanje, radio, itd.), не смије uticati, čak ни посредно на рад мотора, управљање, чврстоћу возила, transmisiju, кочење и понашање возила на путу.

15. Сви предмети који се налазе у унутрашњости возила морају бити причвршћени.

16. Заштитни кavez

16.1. Уградња заштитног kaveza је дозвољена.

17. Сигурносни поjaseви

- 17.1. Употреба сигурносних поjaseva је обавезна.
- 17.2. Дозвољена је уградња FIA homologiranih поjaseva у 4, 5 или 6 tačaka (може бити са истеклом homologacijom).

18. Сjедишта

18.1. Preporučuje се уградња FIA homologiranog sportskog сjediшта за vozača (може бити са истеклом homologacijom). Остала сjедишта морају остати оригинална.

19. Свjetла

19.1. Дозвољена је уградња додатних свjetала у складу са заhtjevima Закона о безбједности у саобраћају.

20. Противпожарни апарат

20.1. Уградња противпожарног апарата није обавезна, али се препоручује. У случају уградње мора бити правилно причвршћен.

21. Јunior класа

21.1 Ова група возила (до 1400ccm3) је обавезна за Junior класу (од навршене 16-те до punih 21 година).

GRUPA 2 - SPRINT AUTOMOBILI

Član 3.

1. Опште

1.1. То је група возила која мора имати Техничку knjigu возила за дисциплину autoslalom (TKV) или важећу саобраћајну дозволу. Возила не морају бити homologirana. У односу на serijske (standardne) automobile, возила ове групе могу бити prepravljana, али у складу са заhtjevima ovog Dodatka.

2. Kabrioleti

- 2.1. Otvorena vozila moraju imati od proizvođača ugrađen zaštitni luk ili zaštitu napravljenu u skladu sa zahtjevima člana 253. Dodatka "J" FIA i potvrđen od strane TK SAKSRS-a. Vozačeva glava ne smije biti iznad zamišljene linije između vrha vjetrobrana i zaštitnog luka. Krov na ovim vozilima mora biti zatvoren tokom cijelog takmičenja.

3. Razvrstavanje u klase

- 3.1. Razvrstavanje u klase se sprovodi prema radnoj zapremini motora iz saobraćajne dozvole ili Tehničke knjige vozila (TKV) za disciplinu autoslalom.
- 3.2. Kod turbo motora, zapremina cilindra množi se sa koeficijentom 1,7 za benzinske motore, a 1,5 * za dizel motore, a vozilo prelazi u klasu koja odgovara tako dobijenoj efektivnoj zapremini. Vozilo podliježe svim zahtevima, kao da je tako povećana zapremina, njegova stvarna zapremina.
- 3.3. U slučaju wankel motora, zapremina motora se izračunava u skladu sa članom 252.3.2 Dodatka "J" FIA.

4. Masa vozila

- 4.1. Prema radnoj zapremini motora, vozila za vrijeme takmičenja moraju imati propisane mase vozila, prikazane u tabeli koja slijedi. Za ostale radne zapremine važi član 255.4 Dodatka "J" FIA.

<i>Radna zapremina motora</i>	<i>Minimalna masa vozila</i>
<i>Do 1.250 ccm</i>	<i>650 kg</i>
<i>Od 1.251 do 1.600 ccm</i>	<i>750 kg</i>
<i>Od 1.601 do 2.000 ccm</i>	<i>850 kg</i>
<i>Preko 2.000 ccm</i>	<i>U skladu sa članom 277.3 Dodatka "J" FIA + 200 kg</i>

5. Motor

- 5.1. Motor je slobodan uz sledeće uslove:

- a) mora biti ugrađen na istom mjestu, kao originalan motor (naprijed, pozadi, itd.);
- b) mora biti iste vrste (Otto, Diesel, itd.), mora imati isti broj cilindara i način hlađenja kao originalni motor;
- c) stvarna ili efektivna zapremina naknadno ugrađenog motora, ne smije biti veća od 25 % najveće radne zapremine motora, koji je ugrađivan u neku varijantu tog tipa vozila.
PRIMJER: u Fiat Uno se ne smije ugraditi motor radne zapremine motora, veće od one koji se dobije kad stvarna zapremina motora Uno 75 i.e. pomnoži sa 1,25, što iznosi $1.498 \text{ cm}^3 \times 1,25 = 1.872,5 \text{ cm}^3$.
- d) motorni prostor i kabina moraju biti fizički odvojeni čvrstom, punom, ne gorivom pregradom. Kod ovakvih vozila rezervoar za gorivo ne sme biti u motornom prostoru.

6. Izduvni sistem

- 6.1. Izduvni sistem je slobodan.
- 6.2. Nivo buke, ne sme biti veći od 98 db (A), mereno FIA metodom.

7. Prenos snage

- 7.1. Menjač, lamela, diferencijal su proizvoljni.
- 7.1. Kutija mjenjača se mora nalaziti u istom položaju u odnosu na motor kao i na originalnom vozilu.

8. Kočioni sistem

- 8.1. Kočioni sistem se smije prepraviti. Ručna kočnica mora biti ugrađena i mora biti u funkciji.
- 8.2. Regulator sile kočenja je slobodan.

9. Upravljački sistem

- 9.1. Prenosni odnos upravljačkog sistema je slobodan.
- 9.2. Dozvoljena je ugradnja servo-mehanizma
- 9.3. Volan je slobodan.

10. Oslanjanje

- 10.1. Dozvoljena je dorada originalnog sistema oslanjanja.
- 10.2. Nije dozvoljena zamjena originalnih dijelova sistema oslanjanja, dijelovima drugog tipa i vrste.
- 10.3. Dozvoljena je zamjena opruga i amortizera, uz uslov da princip rada ostane nepromijenjen.
- 10.4. Dozvoljena je ugradnja (ili izgradnja) poprečnih stabilizatora.

11. Naplaci i pneumatici

- 11.1. Dimenzije naplataka i pneumatika su slobodne.
- 11.2. Pneumatici su slobodni, ali se ne mogu koristiti protektirani pneumatici.
- 11.3. Dozvoljena je ugradnja proširivača traga točkova (distancijala), ali da točkovi ostanu natkriveni blatobranom (u skladu sa članom 255.5.4 Dodatka "J" FIA).

12. Rezervni točak i oprema

- 12.1. Za vrijeme takmičenja oprema/alat i rezervni točak mogu biti u vozilu, ali moraju biti propisno pričvršćeni.

13. Karoserija

- 13.1. Karoserija mora ostati originalna, ali su pojačanja i prepravke dozvoljene.
- 13.2. Pojačanja delova vješanja, šasije i karoserije su dozvoljena, ali da dodat materijal prati izvorni oblik (dijela koji se pojačava) i da je u dodiru s njim.
- 13.3. Poklopac motora i prtljažnika može biti zamjenjen kompozitnim (plastičnim) ili aluminijumskim materijalom, ali oblik mora ostati isti.
- 13.4. Proširenja blatobrana su dozvoljena pod uslovom da se širina originalnog vozila ne poveća za više od 10 %. Proširenja moraju biti izvedena od metala ili tvrde plastike bez oštrih ivica i moraju biti trajno pričvršćena.
- 13.5. Na karoseriji/šasiji između tačaka učvršćenja oslanjanja iste osovine (sa obe strane uzdužne ose vozila) dozvoljeno je postavljanje cijevi za pojačanje.
- 13.6. Dozvoljena je ugradnja dodatnih kopči poklopca motora i prtljažnika.
- 13.7. Dozvoljeno je uklanjanje originalnih branika.

14. Stakla na vozilu

- 14.1. Vjetrobransko staklo mora biti izrađeno od višeslojnog sigurnosnog stakla (sa homologacijskom oznakom) bez zatamnjenja, dok se ostala (originalna) sigurnosna stakla, mogu zameniti prozirnom (sigurnosnom) plastikom (polikarbonatom) debljine najmanje 4 mm. Plastična stakla moraju biti pričvršćena originalnim (gumenim) kederima.
- 14.2. Upotreba zatamnjenih prozora/sigurnosnih folija, dozvoljena je samo na zadnjim bočnim staklima i zadnjem staklu, ali da je moguće videti vozača i unutrašnjost vozila sa udaljenosti od 5 m. Preporučuje se postavljanje bezbojne folije na prednjim bočnim prozorima.
- 14.3. Na vozačevim vratima je dozvoljeno ugraditi klizni prozorčić.
- 14.4. Mora postojati najmanje jedan brisač vjetrobranskog stakla.

15. Kabina (kokpit)

- 15.1. Unutrašnjost vozila mora ostati serijska osim sljedećih izuzetaka:
 - Oprema koja se nalazi ispod kontrolne table i koja nije njen sastavni deo, može se ukloniti;
 - Dozvoljeno je uklanjanje dijela središnje konzole;
 - Dozvoljeno je uklanjanje zvučne izolacije na vozilu;
 - Dozvoljena je zamena tapacirunga vrata, drugim materijalom, minimalne debljine 0,5 mm;
 - Dozvoljeno je uklanjanje obloge sa poda i krova;
 - Sistem za klimatizaciju (air condition) se može ugraditi ili izgraditi, kao i sistem za grijanje kabine; - Instrumenti su slobodni.
 - Polica koja je smještena ispod zadnjeg prozora kod dvovolumenskih vozila može se izgraditi;

16. Zaštitni kavez

16.1. Ugradnja zaštitnog kaveza je preporučena prema odredbama Člana 253.8.3.3 - Dodatka "J" FIA.

17. Sigurnosni pojasevi

17.1. Upotreba sigurnosnih pojaseva je obavezna.

17.2. Upotreba FIA sigurnosnih pojaseva u 4, 5 ili 6 tačaka je preporučena (može biti i sa isteklom homologacijom).

18. Sedišta

18.1. Preporučuje se ugradnja FIA homologiranog sjedišta za vozača (može biti i sa isteklom homologacijom). Ostala sjedišta/klupe se mogu ukloniti.

19. Svjetla

19.1. Dozvoljena je zamena glavnih svjetala i svjetlosno signalnih uređaja umecima istog oblika.

20. Vatrogasni – protivpožarni aparat

20.1. Ugradnja aparata za gašenje požara je obavezna.

20.2. Aparat za gašenje požara u vozilu mora biti sa najmanje 2 kg sredstva za gašenje.

20.3. Aparat mora biti adekvatno pričvršćen sa najmanje 2 metalne obujmice sa kopčama shodno Članu 253.7.3.6 - Dodatka "J" FIA.

21. Akumulator

21.1. Akumulator je proizvoljan, kao i njegov položaj uz uslov da ako je postavljen u kabini (kokpitu) mora biti pričvršćen i zaštićen shodno Članu 253.5.8.3 - Dodatka "J" FIA.

22. Rezervoar za gorivo

22.1. Serijski rezervoar se smije zameniti sigurnosnim FIA homologiranim rezervoarom (specifikacija FT5-1999, FT3.5-1999 ili FT3-1999), ali ne smije biti stariji od 10 godina.

22.2. Rezervoar može biti smješten na originalnom položaju ili unutar prtljažnog prostora i mora zadovoljavati zahtjeve navedene u Članu 253.14. - Dodatka "J" FIA.

GRUPA 3 - SPORT AUTOMOBILI

Član 4.

1. Opšte

- 1.1 Automobili u tehničkom i sigurnosnom smislu spremljeni po važećim propisima discipline A01, A02 i A03

SIGURNOSNA OPREMA VOZAČA

Član 5.

1. Kaciga

- 1.1. Dozvoljeno je korišćenje kaciga i kombinezona sa isteklom homologacijom.
1.2. Kacige moraju biti u dobrom stanju i bez oštećenja koja bi mogla uticati na njihovu zaštitnu ulogu.

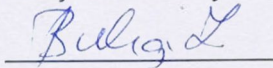
2. Sistem za zaštitu glave i vrata

- 2.1. Preporučeno je korišćenje sistema za zaštitu glave i vrata

Banjaluka, 23.03.2024.

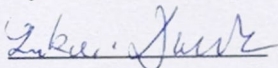
Br. 23-03-A09-01-06/24

Predsjednik komisije A09

Zlatko Buliga

Predsjednik tehničke komisije

Darko Lukajić

Predsjednik SAKRS-a

Dalibor Šobot